

בית המדרש "תורת דוד"
ע"ש הגה"צ רבי דוד בר חן זצ"ל - רבה של שדרות,
והרבנית רות בר חן ע"ה

"תורת דוד"

השיעור השבועי

פרשת וישב

(הכנה לימי החנוכה)

תשפ"ה

(שנה ח', גליון מס' 369)

שיעורי הרב אליהו בר חן

e0527191965@gmail.com | 052-719-1965

פרשת וישב - הכנה לימי החנוכה התשפ"ה

”כְּתַנֶּת פְּסִים - כְּתַנֶּת אֹר”

א. ”וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו, כִּי בֶן זִקְנִים הוּא לוֹ, וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתַנֶּת פְּסִים” (בראשית, לז' - ג').

”וַיְהִי כַּאֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף אֶל אָחָיו, וַיִּפְשִׁטוּ אֶת יוֹסֵף אֶת כְּתַנְתּוֹ, אֶת כְּתַנֶּת הַפְּסִים אֲשֶׁר עָלָיו” (בראשית, לז' - כג').

”וַיִּקְחוּ אֶת כְּתַנֶּת יוֹסֵף, וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים, וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכְּתַנֶּת בְּדָם. וַיִּשְׁלְחוּ אֶת כְּתַנֶּת הַפְּסִים, וַיָּבִיאוּ אֶל אֲבִיהֶם, וַיֹּאמְרוּ, זֹאת מִצְאָנוּ, הֲפֹר נָא הַכְּתַנֶּת בְּנֶדֶךָ הוּא אִם לֹא. וַיִּפְקְדוּהָ, וַיֹּאמֶר, כְּתַנֶּת בְּנִי, חֵיהָ רְעָה אֲכַלְתֶּהוּ, טָרֵף טָרֵף יוֹסֵף” (בראשית, לז' - לא' - לג').

”וַתִּתְּפֹשֶׂהוּ בְּבִגְדוֹ, לֵאמֹר, שְׂכָבָה עִמִּי, וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיַדָּהּ, וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא חוּצָה” (בראשית, לט' - יב').

ב. בעניין חטא אדם הראשון, ידועים דברי ה"זוהר הקדוש" בכמה וכמה מקומות¹, שהיו האבות הקדושים, צריכים לעבור בירור אחר בירור, בכדי להסיר מהם את הזוהמא, ובכדי להביא לעולם יב' שבטי י-ה, וזה לשון קודשו ב"תיקוני הזוהר"² :

”וַיֵּדָא הָוָה חֲטָא דְחֻנָּה, דְּהִטִּיל בָּהּ נְחֹשׁ זִוְהֶמָא, דְּאִיְהוּ עוֹפְרֵת דְּאֶתְעָרַב בְּטַפָּה (נוסחאות אחרות: בכספא) חוֹרָא כְּסָפָא מְזוֹקָק.

וְלֹא אֶתְדַכֵּי זִוְהֶמָא מְנִיָּה, עַד דְּאֶתָא אֲבָרְהָם וַעֲלָל בְּנוֹרָא, וְאֶתְלַבֵּן כְּסָפָא, וְנִפְיֵק עוֹפְרֵת לְבָר, דְּאִיְהוּ יִשְׁמַעְאֵל.

¹ חלק א', דף נב' ע"ב.

חלק ג', דף קיא' ע"ב.

² תיקון ע', דף קכח' ע"ב.

וְאֶתְמַר, בְּאָדָם, מוֹשֵׁךְ בְּעַרְלָתוֹ הָוָה,
אֶתְעַרְב עֲרֻבוֹבְיָא בְּדַהֲבָא, אֶצְטְרִיף בְּיַצְחָק,
וְאֶפִּיק זֹהֲמָא לְבָר, וְדָא עֲשׂו.
בְּיַעֲקֹב נָח, וְאֶשְׁתַּרְשׁ, וְאֶפִּיק תּוֹלְדִין,
וְאֶתְרַבֵּי עֵץ הַחַיִּים בְּעַנְפֵי וְשָׁרְשׁוֹי"³.

והנה, על פי זה, אפשר לבאר כמין חומר, את מאמר רבותינו ז"ל⁴ :
"שופריה דיעקב אבינו, מעין שופריה דאדם הראשון",

³ ותרגום דברי הקדושים, על פי ביאור "מתוך מדבש" - להגה"ק רבינו דניאל פריש זיע"א:

וכעין זה, היה חטאה של חוה, שהטיל בה הנחש זוהמא, שהיא דומה לעופרת, שנתערבה בטיפה לבנה של זרע קודש של אדם הראשון,

שהיה נקי כמו כסף מזוקק, ואז נדבקה זוהמת הנחש גם באדם הראשון.

ולא נטהרה הזוהמא ממנו, עד שבא אברהם ונכנס באש, ונתלבן הכסף,

דהיינו, שנתברר הטוב, שהוא סוד החסד,

ויצא העופרת לחוץ, שהוא ישמעאל,

ובו נכללה, הזוהמא של החסד.

ונאמר באדם הראשון (סנהדרין, לח' ע"ב), שהמשיך עליו הקליפה והזוהמא, הנקראת ערלה,

ובזה, נתערב תערובת בזהב,

דהיינו, שנתערבה הקליפה, בבחינת הגבורה דקדושה,

וזה נצטרף ביצחק שהיה בגבורה, והוציא את הזוהמת הגבורה לחוץ, וזהו עשיו.

ביעקב, נח ונתקן אדם הראשון, ונשרש בו,

לכן אמרו חז"ל (בבא מציעא, פד' ע"א), 'שופריה דיעקב, מעין שופריה דאדם הראשון',

ועל ידי יעקב, נתגדל העץ החיים, שהוא סוד התפארת,

בענפיו, שהם יב' גבולי אלכסון שבתפארת, ששם שורשי נשמות של יב' שבטים,

ושורשיו של יעקב, למעלה בחכמה העליונה, בסוד, ישראל עלה במחשבה.

⁴ בבא מציעא, פד' ע"א.

שכן, לאחר התיקון והבירור, היה זיו איקונין של יעקב אע"ה נקי ובר מן החטא, כפי שהיה אצל אדם הראשון קודם החטא.

ג. על מאמר הכתוב ⁵, "בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", כתב הגה"ק רבינו חיים סינאוני זיע"א ⁶:

שנוטריקון המילה "בְּרֵאשִׁית", היא, אותיות "שֶׁב-יִרְאֵת",

והנה, המילה "יִרְאֵת", עולה בגימטריא 611,

וכמו כן, המילה "תוֹרָה", עולה בגימטריא 611.

ללמדך, שהרוצה לשוב בתשובה שלימה על חטאיו, ולהיות ירא שמיים,

צריך לעסוק בתורה הקדושה, אשר היא מכפרת על כל עוונותיו.

ובטעם הדבר, שגדול כוח התורה משאר המצוות, להכניע את היצר הרע, כתב גאון עוזינו - הרב חיד"א זיע"א ⁷:

"דע, כי בשעה שאכל אדם הראשון מעץ הדעת, נהנו כל אבריו, חוץ מן הקנה,

לפי שלא דיבר בעת האוכל.

אבל, חוה אמנו, דברה בעת אכילתה ⁸, ופגמה אפילו הקנה שלה.

ואפשר, אני אומר -

⁵ בראשית, א' - א'.

⁶ בספרו הקדוש "עטרת תפארת" (בראשית, א' - א').

⁷ בספרו הקדוש "דברים אחדים", דרוש יג',

וכמו כן, בספרו הקדוש "דבש לפי", מערכת ש', אות ו'.

⁸ שאמרה לאדם הראשון לאכול,

וכמאמר הכתוב (בראשית, ג' - יז):

"וְאָדָם אָמַר, כִּי שָׁמַעַתְּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ, וְתֹאכַל מִן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ, לֵאמֹר, לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבְרֶיךָ, בְּעִצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה, כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ."

כי למה הנשים אינם בכלל לימוד התורה, כיוון שהקנה שלהם חס ושלוס פגום, כידוע מדבריו ז"ל.

אבל האנשים, אשר לפני הש"ס הם נגשים, נאה ויאה להו לימוד התורה, כי הקנה שלהם אינו פגום".

וביאר בזה מהר"י קורין זיע"א⁹, רבו של הגה"ק רבי חיים סינואני זיע"א:

דהנה, אמרו רבותינו ז"ל¹⁰, "אם פגע בך מנוול זה, משכהו לבית המדרש",

והנה, "מנוול", עולה בגימטריא 132,

והיצר הרע, אשר הוא סמא"ל, עולה בגימטריא 132 - עם הכולל.

ללמדך, שהיות והאדם שייך בדברי התורה הקדושה, מחמת שלא פגם את הקנה שלו,

ממילא, כאשר יפגע בו ה"מנוול" שהוא היצר הרע, התיקון היחיד שיש לעשות עמו, הוא, למושכו לבית המדרש -

על ידי עסק התורה הקדושה, בקדושתה ובטהרתה.

ובעומק העניין, כתב הגה"ק בעל "אגלי טל" זיע"א¹¹:

"¹² ובחרתי להדפיס תחילה את הלכות שבת,

יען שבמסכת סוטה¹³, מצינו - שעל כל מצווה ומצווה, נכרתו עליה ארבעת בריתות: ללמוד, וללמד, לשמור, ולעשות.

ומבואר, שללמוד וללמד, הוא מחלקי המצווה.

ומובן, שכשם ששמירת שבת שקולה ככל המצוות¹⁴, כך ללמוד וללמד בהלכות שבת - שקול כללמוד וללמד את כל המצוות.

⁹ בספרו הקדוש "מחמדי שמים", ח"ב, עמודים שכו'-שכז'.

¹⁰ קידושין, ל"ע"ב.

¹¹ בהקדמתו לספרו.

¹² לשונו הקדוש והטהור, מועתק בזה במעט שינויי לשון, למען ירוץ הקורא בהם.

¹³ לז' ע"א.

ועוד, כי על מצוות שבת נצטוו במרה¹⁵, ומצאתי בדברי הזוהר חדש¹⁶ -
שהיו בני ישראל נחוצים לקבל את מצוות שמירת השבת, לתיקון מכירת יוסף,
כי צדיק ושבת וברית, אחד הם.
ובזה יובן, כי מצוות שמירת השבת, נחוצה לתיקון הברית,
ובשמירתה, גורם האדם לעצמו להיות שומר הברית.
ובזה, יובן מאמר חכמינו זכרונם לברכה¹⁷, שמצוות שמירת השבת מביאה את
הגאולה,
והוא על פי דברי האר"י ז"ל, על מאמר הכתוב¹⁸, 'כִּי גַר יִהְיֶה זְרָעְךָ -
שכל הגלויות, באים מחמת פגם הברית,
וממילא, מצוות שמירת השבת, שמתקנת את פגם זה, מביאה גאולה לעולם.
ועל פי זה, יובן נחיצות הלימוד בהלכות שבת, לתיקון פגם זה -
כי תיקון הברית, תלוי ביותר בלימוד התורה,
וביותר בלימוד התורה, בעיון.
ובביאור הדברים, כתב רבינו זיע"א, משמו של אביו הגה"ק בעל "אגודת אזוב"
זיע"א:
שעל חטאים של שז"ל ו-פגם הברית, אין מועילה תשובה רגילה.
שכן, תשובה על חטאים רגילים, נעשית על ידי ליבו של האדם,
וכמאמר הכתוב¹⁹, "הַשֵּׁמֶן לֵב הָעַם הַזֶּה, וְאַזְנֵי הַכֶּבֶד, וְעֵינָיו הַשֶּׁעַ, פֶּן יִרְאֶה
בְּעֵינָיו, וּבְאָזְנוֹ יִשְׁמָע, וּלְבָבוֹ יִבִּין, וְשֵׁב וּרְפָא לוֹ".

¹⁴ תלמוד ירושלמי, מסכת נדרים, פ"ג ה"ט.

¹⁵ שבת, פז' ע"ב.

¹⁶ דפוס אמסטרדם, דף כו' ע"א.

¹⁷ שבת, קיח' ע"ב.

¹⁸ בראשית, טו' - יג'.

ומה שאין כן, בעניין חטאים של שז"ל ו-פגם הברית,
הבאים מן קלקול המוח, ואינם תלויים בקלקול הלב.
ולפיכך, התיקון לחטאים אלו, נעשה, אך ורק על ידי יגיעת המוח - של לימוד
התורה הקדושה, ובמיוחד בלימוד בעיון של הלכות שבת, ובכך מתקיימת
טהרתו.

והנה, כתב ה"זוהר הקדוש" ²⁰ :

"וּבְשִׁית מָאָה שָׁנִין לְשִׁתִּיתָאָה, יִתְפַּתְחוּן תַּרְעֵי דְחֻכְמָתָא לְעִילָא, וּמְבוּעֵי דְחֻכְמָתָא
לְתַתָּא, וְיִתְתַּקֵּן עֲלָמָא לְאֲעֵלָא בְּשַׁבְּעָאָה,
כְּבַר נֶשׁ, דְּמִתְתַּקֵּן בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה מְכִי עֲרַב שְׁמִשָּׁא, לְאֲעֵלָא בְּשַׁבְּתָא,
אוּף הַכִּי נְמִי.

וְסִימְנִיד ²¹, 'בְּשַׁנַּת שֶׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי נֹחַ, בְּחֻדְשׁ הַשְּׁנִי, בְּשַׁבְּעָה עָשָׂר יוֹם לְחֻדְשׁ,
בְּיוֹם הַזֶּה, נִבְקְעוּ כָּל מַעֲיֵנוֹת תְּהוֹם רַבָּה וְאַרְבַּת הַשְּׁמַיִם נִפְתְּחוּ' ²²."
ויעויין בדברי הגה"ק בעל "בן לאשרי - ברכה משולשת" זיע"א ²³ :
"ידוע, שבזוהר הקדוש ²⁴, החמיר מאוד בעוון המר הזה,

¹⁹ ישעיה, ו' - י'.

²⁰ חלק א', דף קיז' ע"א.

²¹ בראשית, ז' - יא'.

²² ותרגום דבריו הקדושים:

וּבְשֶׁשׁ מֵאוֹת שָׁנִים לְאֵלֶף הַשְּׁשִׁי, יִפְתְּחוּ שַׁעְרֵי הַחֻכְמָה לְמַעְלָה, וּמַעֲיֵנוֹת שֶׁל הַחֻכְמָה לְמַטָּה, וְיִתְתַּקֵּן הָעוֹלָם
לְהַכְנִס לְשַׁבְּעֵי,

כִּמּוֹ בְּן אָדָם שֶׁמִּתְקַן בְּיוֹם שֶׁשִׁי מִכְּשִׁמְעָרִיב הַשְּׁמֶשׁ, לְהַכְנִס לְשַׁבְּתָא,

אִף כֶּךָ גַּם.

וְסִימֵן לְדַבָּר (בראשית, ז' - יא'), 'בְּשַׁנַּת שֶׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי נֹחַ ... נִבְקְעוּ כָּל מַעֲיֵנוֹת תְּהוֹם רַבָּה'.

²³ בפרשת "כי תצא", עמוד קיג'.

²⁴ חלק א', דף סב' ע"א.

אבל, הצדיקים אמרו²⁵, שמשנת תר' ואילך, מועיל תשובה גם על זה.
 וזה הרמז בדברי הזוהר הקדוש הנ"ל²⁶, 'וּבְשִׁית מְאָה שָׁנִין לְשִׁתִּיתָאָה, יִתְפַּתְחוּן
 תְּרַעֵי דְחֻמְתָּא לְעִילָא',
 דפגם זה, במן המוח,
 וכל זמן דלא היו פתוחות שערי החכמה, לא היה אפשר לתקן.
 ומובן, דכשהתיקון על ידי החכמה, העיקר הוא להעמיק בחכמת תורתינו
 הקדושה.
 וזהו שאמר²⁷, 'וְהִנֵּה' - שמחה,
 שמפקח את הדעת, לתורתינו הקדושה.
 כאומרם ז"ל²⁸, קודם הלימוד מילתא דבדיחותא, ובדחי רבנן".
 ועל פי זה, ביאר רבינו זיע"א, את מאמר הכתוב בפרשת "כי תצא"²⁹, "וְהִנֵּה
 לְפָנוֹת עֶרֶב יִרְחַץ בְּמַיִם, וְכָבֵא הַשֶּׁמֶשׁ יָבֵא אֶל תוֹךְ הַמַּחֲנֶה":
 "וְהִנֵּה לְפָנוֹתֵי - על ידי זה, נעקרה ונפנה הקליפה, שעשקו הטיפות לניצוצות
 הקדושה.
 לְפָנוֹת עֶרֶב' - והיא הנקראת גם כן 'עֶרֶב',
 כמבואר בבראשית רבה³⁰, על מאמר הכתוב³¹, 'וַיְהִי עֶרֶב' - אלו מעשיהן של
 רשעים,

חלק א', דף ריט' ע"ב.

²⁵ "חידושי הרי"ם" על התורה, (ערך קדושה).

²⁶ חלק א', דף קיז' ע"א.

²⁷ בראשית רבה, פרשה מב', ד'.

פסיקתא זוטרתא (פרשת "ואתחנן", דף יא' ע"ב, ד"ה "והיה כי יביאך". פרשת "כי תבוא", דף מז' ע"א, ד"ה "והיה").

²⁸ שבת, ל' ע"ב.

²⁹ דברים, כג' - יב'.

וכלשון המשנה ³², העובר עבירה אחת, קונה לו קטיגור אחד.
והיות וזאת הקליפה נקראת 'יִלְלָה', נתבטלה על ידי שמחה של מצווה.
'יִרְחֵץ בְּמַיִם' - היינו, ירחץ את הפגמים, במים טהורים של תורתינו הקדושה,
כמבואר בתענית ^{33 34}, דתורתינו הקדושה נמשלה למים.
'וְכִבְּא' - הוא בגימטריא כ"ו, שהוא שם הקדוש הוי"ה, שהוא אב החכמה,
והיינו, שעל ידי חכמת התורה שלמד, יתוקן כל הפגמים שפגם, בשם הקדוש
הוי"ה.
'הַשְּׁמֵשׁ' - הוא בגימטריא תָרִם ה',
שעל ידי זה, השכינה הקדושה שהיא ה' תתאה ³⁵, תתרומם עם הניצוצות
הקדושות.
'יבא אֶל תוֹךְ הַמִּמְחָנָה' - היינו, מחנה הקדושה,
להתפאר קֶדֶם מלכא, חָמִי, בְּמַאי בְּרָא אֶתִינָא לְקַמְדָּ ³⁶.
ובסוף דבריו, כתב רבינו זיע"א:
"יהי רצון, שיסכים ה' לזה,
ואם לא, חלילה וחס, אני מבטל כל החידוש, ויהא כלא כתוב".

³⁰ פרשה ג', ח'.

³¹ בראשית, א' - ה'.

³² אבות, פ"ד מי"א.

³³ ז' ע"א.

³⁴ בבא קמא, יז' ע"א.

בבא קמא, פב' ע"א.

עבודה זרה, ה' ע"ב.

³⁵ "זוהר הקדוש", (חלק א', דף צג' ע"א).

³⁶ "זוהר הקדוש", (חלק ג', דף יג' ע"א).

ד. על מאמר הכתוב ³⁷, "וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם, וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא, וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֶהֱרֹן, בַּיּוֹם הַהוּא", ביאר רבי יוסי הגלילי ³⁸:

שהיו אלו נושאי ארונו של יוסף,

וב"בעל הטורים", מצא לזה נוטריקון ורמוז:

שכן, המילים, "אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם", עולים בגימטריא 1528,

וכמו כן, המילים, "אילו שהיו נשאין ארונו של יוסף", עולים בגימטריא כך.

ומבואר אם כן:

ש"אדם", היינו, יוסף הצדיק ע"ה.

והנה, מצינו במסכת ברכות ³⁹:

"האי מאן דעייל למתא, ודחיל מעינא בישא ...

לימא הכי, אנא פלוני בר פלוני, מזרעא דיוסף קאתינא, דלא שלטא ביה עינא
בישא",

ונתקשו בזה הרב חיד"א והמהרש"א זיע"א:

היאך יוכל האדם לומר דברי שקר, ואף על פי שאינו משבט יוסף?

ותירצו:

שכל ישראל נקראו על שם יוסף,

שנאמר ⁴⁰, "נַהֲגַ פְּצֹאן יוֹסֵף".

ומקור לזה, בבעל הטורים ⁴¹, על הפסוק "וַיִּקְרָא בְהֵם שְׁמִי", שכל שבטי ישראל

נקראו על שם יוסף,

³⁷ במדבר, ט' - ו'.

³⁸ סוכה, כה' ע"א.

³⁹ נה' ע"ב.

⁴⁰ תהילים, פ' - ב'.

כדכתיב ⁴², "גִּאֲלֶתָּ בְּזֵרוּעַ עֲמֹד, בְּנֵי יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה" ⁴³.

ברם, בספרו הקדוש "דבש לפיי" ⁴⁴, תירץ בזה הרב חיד"א זיע"א:

"ומה גם, לפי מה שכתבו גורי האר"י זצ"ל, דיוסף הצדיק היה נפש אדם הראשון,

וכמו שכתוב בנושאי ארונו של יוסף, 'לְנַפְשׁ אָדָם' ⁴⁵,

אם כן, שפיר מצי כל אדם מישראל לומר - אנא מזרעא דיוסף קאתינא,

דאבוהון דכולהו אדם".

ומבואר אם כן:

ש"אָדָם", היינו, יוסף הצדיק ע"ה.

וכבר ידועים ומפורסמים, דבריו של רש"י הקדוש, על מאמר הכתוב ⁴⁶, "וַיִּשְׁרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו, כִּי בֶן זִקְנִים הוּא לוֹ, וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתֻנֹת פְּסִים":

"כל מה שלמד משם ועבר, מסר לו ...

שהיה זיו איקונין שלו, דומה לו".

ולאור המתבאר בדברינו, נשכיל ונבין:

שלאחר שהתחיל אברהם אע"ה בתיקון חטאו של אדם הראשון ⁴⁷, והושלם

התיקון בעת לידתו של יעקב אע"ה ⁴⁸,

⁴¹ בראשית, מח' - טז'.

⁴² תהילים, עד' - טז'.

⁴³ ועיין עוד, במסכת סנהדרין (יט' ע"ב):

שהוא, מחמת שפרנס יוסף הצדיק את עם ישראל, בהיותם במצרים.

⁴⁴ מערכת ע'.

⁴⁵ במדבר, ט' - ו'.

⁴⁶ בראשית, לז' - ג'.

⁴⁷ כמבואר באות ב'.

ולפיכך, היה יעקב אע"ה דומה בזיו פניו לאדם הראשון ^{49 50}. ממילא אם כן, יוסף הצדיק ע"ה שתיקן את "מידת היסוד", היה דומה בזיו איקונין שלו, לאביו יעקב אע"ה, אשר היה דומה לאדם הראשון. ולפיכך, נקרא יוסף הצדיק ע"ה, בשם ⁵¹, "וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טִמְאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם".

ה. על מאמר הכתוב בפרשת "ויחיי" ⁵², "וַאֲנִי נִתְּתִי לָךְ, שְׂכָם אֶחָד עַל אֶחָד, אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי, בְּחֶרֶב־וּבְקִשְׁתִּי", כתב בתרגום ירושלמי:
"וַאֲנֵא, הָא יְהַבִּית לָךְ, חוֹלֵק מִד נִתִּיר עַל אֶחָד, לְבוּשִׁיה דְאָדָם קְדַמָּא, נְסִיב יְתִיה אַבְרָהָם אַבּוּי דְאָבָא מִן יְדוּי דְנִמְרוּד רְשִׁיעָא, וְיִהָב יְתִיה לְיִצְחָק אַבָּא, וְיִצְחָק אַבָּא יְהָב יְתִיה לְעֵשָׂו, וְאִמָּא נְסִבִּית יְתִיה מִן יְדוּי דְעֵשָׂו אַחִי, לֹא בְחֶרֶב־וּלֹא בְקִשְׁתִּי, אֶלְהִין בְּזָכוּתִי וּבְעוֹבְדֵי טְבָא" ⁵³.
וביאור דבריו הקדושים, יתבאר, על פי מה שכתב הגה"ק רבינו צבי אלימלך שפירא זיע"א מדינוב ⁵⁴:

⁴⁸ כמבואר באות ב'.

⁴⁹ כמבואר באות ז.

⁵⁰ עיין עוד בזה בהערה מס' 3, וברוך ה' שזיכנו לכווין לדבר אמת.

⁵¹ במדבר, ט' - ו'.

⁵² בראשית, מח' - כב'.

⁵³ ותרגום דבריו הקדושים:

ואני, הרי נתתי לך, חלק אחד יותר ממה שקבלו אחיך,

והוא, לבושו של אדם הראשון,

שלקחו אברהם אביו של אבא מידו של נמרוד הרשע, ונתנו ליצחק אבא, ויצחק אבא נתנו לעשיו,

ואמא, לקחתו מידי של עשיו אחי, ונתנתו לי,

וזכיתי לזה, לא בחרבי ולא בקשתי, כי אם בזכותי ובזכות מעשי הטובים.

⁵⁴ בספרו הקדוש "אגרא דכלה", (פרשת "תצווה", ד"ה "והיו על אהרן לשרת").

"והנראה, דמְרַמֵּז, מה דידוע, דאדם הראשון כהן היה, דלבש בגדי כהונה,
כנודע מאמר רבותינו ז"ל⁵⁵.

והן הם 'פְּתֻנֹת אֹר', שהיו להם קודם החטא⁵⁶.

ואחר כך, על ידי החטא, 'וַיִּדְעוּ כִּי עִרְמָם'⁵⁷, שנשאר ערטילאי מבגדי כהונה.
ואחר כך, נתבסס העולם כעת, במשכן, כנודע.

והנה, תיקן אהרן בבגדי כהונה, דמיון 'פְּתֻנֹת אֹר' של אדם הראשון".
והנה, במסכת ערכין⁵⁸, מצינו:

שבגדי כהונה מכפרים, ותפקיד הפְּתֻנֹת לכפר על שפיכות דמים,
שנאמר⁵⁹, "וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַפְּתֻנֹת בַּדָּם".

ובנוסחא אחרת, מצינו בדברי רבותינו ז"ל⁶⁰:
"אָמַר רַבִּי סִימוֹן -

כְּשֶׁם שֶׁהַקְּרָבָנוֹת מְכַפְּרִים, כֵּךְ הַבְּגָדִים מְכַפְּרִים ...
הַפְּתֻנֹת, לְכַפֵּר עַל לְבוּשֵׁי פְלָאִים,

כְּמָה דְתִימָא⁶¹, 'וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתֻנֹת פְּסִים'."

ולפיכך, כתב אדונינו הרמב"ן זיע"א, על מאמר הכתוב⁶², "וַעֲשִׂיתָ בְּגָדֵי קֹדֶשׁ
לְאַהֲרֹן אַחִידָה, לְכָבוֹד וּלְתַפְאֶרֶת":

⁵⁵ במדבר רבה, פרשה ד', ח'.

⁵⁶ עיין בדברי ה"זוהר הקדוש", (חלק א', דף לו' ע"ב).

⁵⁷ בראשית, ג' - ז'.

⁵⁸ טז' ע"א.

⁵⁹ בראשית, לז' - לא'.

⁶⁰ ויקרא רבה, פרשה י', ו'.

⁶¹ בראשית, לז' - ג'.

⁶² שמות, כח' - ב'.

"שיהיה נכבד ומפואר, במלבושים נכבדים ומפוארים,
כמו שאמר הכתוב ⁶³, 'כְּחָתָן יִכְהֶן פְּאָר'.
כי אלה הבגדים, לבושי מלכות הן, כדמותן ילבשו המלכים בזמן התורה,
כמו שמצינו בְּכִתְנֵת ⁶⁴, 'וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פְּסִים',
שפירושו, מרוקמת כדמות פסים,
והיא כְּתֹנֶת תִּשְׁבָּץ, כמו שפירשתי ⁶⁵, וְהִלְבִּישׁוּ כֶּבֶן מַלְכֵי קֹדֶם.
וכן הדרך במעיל וְכִתְנֵת.
וכתוב ⁶⁶ ⁶⁷, 'וְעָלְיָהּ כְּתֹנֶת פְּסִים, כִּי כֹן תִּלְבָּשׁוּן בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלָה, מְעִילִים',
ופירושו, כי עליה כְּתֹנֶת פְּסִים, נראית ונגלית,
כי המנהג ללבוש בנות המלך הבתולות, מעילים, שתתעלפנה בהן,
ונמצא, שְׂכֵתְנֵת הַפְּסִים, עליה מלבוש עליון,
ולכן אמר ⁶⁸, 'וְכִתְנֵת הַפְּסִים אֲשֶׁר עָלְיָהּ, קָרְעָה'."
ולאור דבריהם הקדושים, נשכיל ונבין:
שאותו הבגד של אדם הראשון, שמסר יעקב אע"ה לבנו יוסף הצדיק ע"ה, הן הם
בגדי הכהונה שהיו על אדם הראשון קודם החטא.
שכן, בגדיו של אדם הראשון, נהפכו מ-'כְּתֹנֶת אוֹר' ל-'כְּתֹנֶת עוֹר' ⁶⁹,

⁶³ ישעיה, סא' - י'.

⁶⁴ בראשית, לז' - ג'.

⁶⁵ שמות, כה' - ז'.

⁶⁶ שמואל ב', יג' - יח'.

⁶⁷ בעניינה של תמר, בתו של דוד הע"ה.

⁶⁸ שמואל ב', יג' - יט'.

⁶⁹ בראשית, ג' - כא'.

וכאשר הם חזרו ליוסף הצדיק ע"ה, אשר היה "נפש אדם הראשון"⁷⁰, הם חזרו ונתקנו בשורשן.

ולהלך יתבאר בסייעתא דשמיא.

ו. בעניין "פְּתֻנֹת פְּסִים" של יוסף הצדיק ע"ה, מצינו בדברי רבותינו זיע"א, כדלהלן:

א. כתב השל"ה הקדוש זיע"א⁷¹ :

"וזהו סוד פְּתֻנֹת פְּסִים של יוסף, שהוא פְּתֻנֹת אֹר, להיפך מְפֻתְּנֹת עֹר דאדם הראשון.

ואדם הראשון, קיצץ בנטיעות,

כמו שאמרו רבותינו ז"ל⁷², אדם הראשון מין היה, ועשה מן האחדות שניות,

ויוסף, היה מאסף, והוא סימן לאחדות.

כי 'אחד', סוד יעקב עם השבעים -

א' מן ה'אחד', הוא יעקב,

ח' מן 'אחד', ח' בני הגבירות⁷³,

ד' מן 'אחד', ד' בני השפחות⁷⁴.

⁷⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ד'.

⁷¹ בספרו הקדוש "שני לוחות הברית", (מסכת פסחים, דרוש שישי - כ').

⁷² סנהדרין, לח' ע"ב.

⁷³ היינו:

ב' הגבירות, הן: רחל ולאה,

ו-ח' ילדיהן, הם: ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר, זבולון, יוסף, בנימין.

⁷⁴ היינו:

ב' השפחות, הן: בלהה וזילפה,

ו-ד' ילדיהן, הם: גד, נפתלי, דן, אשר.

ויוסף, חיבר אותיות 'אחד', להדדי,

כיצד?

נתחבר בחיבור אחד כאביו, כי כל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף⁷⁵.

והוא היה מן ח' בני הגבירות,

נמצא, שעל ידו היה מחובר ח' ב-א'.

גם היה 'נער את בני בלהה ואת בני זלפה'⁷⁶, דהיינו, ד' של 'אחד',

נמצא, היה מחובר ה-ח' ב-ד'."

ב. עוד כתב רבינו זיע"א⁷⁷ :

"יעקב ויוסף, הם 'אָלֶף' ד- 'פְּתוּת אֹר',

וזהו סוד הַפְּתוּת שעשה יעקב ליוסף, סוד פְּתוּת פְּסִים,

כי כן תלבשנה בנות המלך, הם הנשמות העליונות שהם בנות מלך מלכי המלכים

הקדוש ברוך הוא ...

והנה, כשבא הנחש, וגרם שנסתלק א' מן 'אדם', 'וְנִרְגַן מִפְּרִיד אֶלּוֹפִי'⁷⁸, נשאר

'דם' מן 'אדם',

כי באה מיתה לעולם, ונשפך הדם⁷⁹.

והארכתי בדרוש הזה במקום אחר -

כי בהסתלק א' מן 'אדם', נסתלק א' ד- 'פְּתוּת אֹר', ונעשה 'עֹר', כעין 'עֹר

וּבְשָׂרִי'⁸⁰,

⁷⁵ בראשית רבה, פרשה פד', ו'.

⁷⁶ בראשית, לז' - ב'.

⁷⁷ בספרו הקדוש "שני לוחות הברית", (פרשת "וישב-מקץ-ויגש", תורה אור - ב').

⁷⁸ משלי, טז' - כח'.

⁷⁹ וכמאמר הכתוב (בראשית, ב' - יז'), "וַיִּמְעַץ הַדְּעַת טוֹב וָרָע, לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בְיֹסֵם אֶכְלָךְ מִמֶּנּוּ מוֹת

תָּמוּת".

ומן 'אדם', נשאר דם.

כן גרם חטא השבטים, בעניין יוסף שהפשיטו ממנו הכתנת, והפרידו אותו מהדביקות הגדול, בענייני הצרות שגרמו לו, ונתעורר 'דם' שנשאר מ-'אדם', בהסתלק ה-א',

זהו סוד 'ויטבלו את הכתנת בדם' ⁸¹ ."

ג. כתב הגה"ק רבינו נתן נטע שפירא זיע"א ⁸² :

"סוד ו- 'יוסף בן שבע עשרה שנה' ⁸³ , סוד 'אמרו צדיק פי טוב' ^{84 85} .

יוסף, תיקן פגם אדם הראשון, ולכן עשה לו 'כתנת פסים', כנגד אור של אדם."

ד. על מאמר הכתוב בפרשתו ⁸⁶ , "וישמע ראובן, ויצלהו מידם, ויאמר, לא נפנו נפש", כתב הגה"ק רבינו קלונימוס קלמן הלוי אפשטיין זיע"א ⁸⁷ :

"ולכאורה קשה, מה הוא הצלת ראובן, במה שציווה להשליך אותו אל הבור, אשר בו נחשים ועקרבים ⁸⁸ ?

ובפרט, לפי דרשת חז"ל ⁸⁹ , שרוח הקודש העיד עליו - שכוונתו היה 'למען הציל אתו מידם' ⁹⁰ .

⁸⁰ איוב, י' - יא'.

⁸¹ בראשית, לז' - לא'.

⁸² בספרו הקדוש "מגלה עמוקות" (פרשת "ואתחנן", אופן קעו').

⁸³ בראשית, לז' - ב'.

⁸⁴ ישעיה, ג' - י'.

⁸⁵ היינו:

מילת "טוב", עולה בגימטריא למניין 17,

כנגד גילו של יוסף הצדיק ע"ה שנמכר לעבד בגיל 17.

⁸⁶ בראשית, לז' - כא'.

⁸⁷ בספרו הקדוש "מאור ושמשי", (בפרשתו, ד"ה "וישמע ראובן").

⁸⁸ שבת, כב' ע"א.

ובזוהר הקדוש איתא ⁹¹, למען הציל אותו להשיבו אל אביו - אף מת,
גם זאת לכאורה אינו מובן, שזאת יהיה ההצלה.
גם קשה, מפני מה, הפשיטו הַפְתָּנָת הפסים מעליו,
האם היה הַפְתָּנָת הפסים אשר עליו, למחסה ולמסתור, מפני הנחשים ועקרבים?
ונראה לבאר, על פי פשוטו -
דהנה, ידוע, שיעקב מסר ליוסף השם כב' אותיות היוצא מברכת כהנים ⁹²,
ובפרט השם פְּסִי"ם, אשר הוא מסוגל לחן ולשמירה,
ולכן, עשה לו 'פְּתָנָת פְּסִים', בכוונה זו, על פי הייחוד וצירוף של השם כב'
אותיות.
והנה, אַחֵי יוסף, היו מסופקים ביוסף, שראו אותו הולך במקום סכנה למדבר,
והלך יחידי, ושום מורא לא עבר על ראשו,
ובפרט, במה שהלך אצל אַחֵיו, שהיה יודע בהם שהיו שונאים אותו,
אם הוא סומך את עצמו על צדקו, או רק על סמך השמירה שעשה לו אביו, במה
שהלבישו פְּתָנָת הפסים, שהוא מסוגל לשמירה, כנזכר לעיל,
כי בוודאי, עשאו אביו, על פי כוונת השם של כב' אותיות, כנזכר לעיל.
ולמען יעמדו על המבחן, הפשיטו מעליו הַפְתָּנָת,
ואם גם אז לא יוזק, הוא בוודאי מחמת צדקו, והוא מהראוי ש-'וְצַדִּיק בְּאִמּוֹנָתוֹ
יִחְיֶה' ⁹³,
ואם אינו צדיק כל כך, אזי יוזק.

⁸⁹ "מדרש תנחומא", (בפרשתן, אות יג').

⁹⁰ בראשית, לז' - כב'.

⁹¹ חלק א', דף קפה' ע"ב.

⁹² וכפי שיתבאר להלן באות ט'.

⁹³ חבקוק, ב' - ד'.

אומנם, ראובן, במה שאמר 'השליכו אתו אֶל הַבּוֹר'⁹⁴, לא היה כוונתו שיפשיטו מעליו הַפְתָּנָת, ולא היה יודע שכן יעשו,

ועל כן, היה ליבו נכון ובטוח שלא יוזק, מחמת שמירת אביו שעשה לו,

ושפיר אמר הכתוב, ורוח הקודש העיד עליו, 'לְמַעַן הַצִּיל אֶתוֹ מִיָּדָם, לְהַשִּׁיבוּ אֶל אָבִיו'⁹⁵. וקל להבין.

ה. וכעין זה, כתב הגה"ק רבינו משה סופר זיע"א⁹⁶:

"ונראה, כי הַפְתָּנָת הפסים, עשה לו יעקב על השם פסי"ם⁹⁷, כי הוא שם של שמירה שלא ישלוט בו שום בריה,

ואולי, שם זה, היה מועיל גם שלא יוכל שום אדם ליגע בו".

ו. כתב הגה"ק רבינו יהודה אריה ליב אלתר זיע"א מגור⁹⁸:

"בחינת יעקב, 'תִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב'⁹⁹.

'אמת', הוא כמו שהיה קודם החטא, כי הנחש הביא השקר בעולם.

ויוסף, נמשך אחר בחינת יעקב,

כמו שנאמר¹⁰⁰, 'תִּלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף'.

'וְעָשָׂה לוֹ פְתֻנֹת פְּסִים'¹⁰¹, הוא 'פְתֻנֹת אור',

לכן, 'וַיִּנָּס וַיֵּצֵא חוּצָה'¹⁰², התפשטות הגשמיות".

⁹⁴ בראשית, לז' - כב'.

⁹⁵ בראשית, לז' - כב'.

⁹⁶ בספרו הקדוש "תורת משה" השלם, (בפרשתן, ד"ה "ויפשיטו").

⁹⁷ וכפי שיתבאר להלן באות ז'.

⁹⁸ בספרו הקדוש "שפת אמת", (בפרשתן, שנת תרסב').

⁹⁹ מיכה, ז' - כ'.

¹⁰⁰ בראשית, לז' - ב'.

¹⁰¹ בראשית, לז' - ג'.

ז. על מאמר הכתוב בפרשתן¹⁰³, "וַיִּשְׁרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו, כִּי בֶן זָקְנִים הוּא לוֹ, וְעָשָׂה לוֹ כְּתֻנֹת פָּסִים", כתב רבינו בחיי זיע"א:

"שמסר לו, סוד כב' אותיות ...

והכוונה בזה, שהלבישו ידיעת החכמה, בשם כב' אותיות, כמו שלמד מפי שם ועבר".

ובביאור דברי רבינו זיע"א - "בשם כב' אותיות", כתב הגה"ק רבינו יוס טוב ליפמן הלר זיע"א - בעל "תוספות יום טוב"¹⁰⁴:

"זה השם, תמצא בפרדס¹⁰⁵, שער פרטי השמות¹⁰⁶, פרק י"ד - ויש בו ד' שמות אלו: אנקת"ם, פסת"ם, פספסת"ם, דיונסי"ם, והשם השלישי¹⁰⁷, נרמז ב-'כְּתֻנֹת פָּסִים'".

וכאשר נעיין במקור הדברים, דברי הגה"ק רבינו משה קורדובירו זיע"א¹⁰⁸, נראה כדלהלן:

"בשם בן כב', ונקרא כן מפני שיש בו כב' אותיות,

ויחסו רבי נחוניא - אל התפארת, וכן הסכימו המפרשים.

¹⁰² בראשית, לט' - יב'.

¹⁰³ בראשית, לז' - ג'.

¹⁰⁴ בספרו הקדוש "טוב טעם" על התורה, (בפרשתן. בראשית, לז' - ג').

ספר זה, עוסק בפירוש דברי הקבלה שנמצאים בפירוש רבינו בחיי זיע"א על התורה, על פי קבלת הגה"ק רבינו משה קורדובירו זיע"א.

¹⁰⁵ היינו:

ספר "פרדס רימונים", להגה"ק רבינו משה קורדובירו זיע"א.

¹⁰⁶ שער כא'.

¹⁰⁷ היינו:

פספסת"ם.

¹⁰⁸ בספרו הקדוש "פרדס רימונים", (שער כא', פרק יד').

וזהו: אנקת"ם, פסת"ם, פספסי"ם, דיונסי"ם,

והוא יוצא מברכת כהנים".

ובמהות שמות הקודש הללו, כתב רבינו זיע"א:

"ופירשו המפרשים בשם זה, כי לכל אחד מה-ד' שמות הנזכר, לו סגולה בפני עצמה.

ה-א', אנקת"ם -

הוא טוב להשמיע תפילה, ופירושו: שומע אנקת תמים.

ה-ב', פסת"ם -

הוא נותן פיסת בר, לצריכים מזון.

ה-ג', פספסי"ם -

מלשון ¹⁰⁹, 'ועשה לו כְּתַנַּת פְּסִים',

והוא נותן בגד ללבוש.

ה-ד', דיונסי"ם -

והוא עושה ניסים ונפלאות.

ובהם נשתמש יעקב אע"ה, באומרו ¹¹⁰, 'אִם יִהְיֶה אֱלֹקִים עִמָּדִי, וְשָׁמְרֵנִי ... וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֵּשׁי'.

זהו צירוף מוצא השם מברכת כהנים, ולא מצאנו מי שידבר בזה השם יותר".

ויעויין עוד, בדבריו של הגה"ק רבינו אברהם סבע זיע"א ¹¹¹, בביאורו לברכת כהנים:

"והשם שיוצא מאלו השלושה פסוקים ¹¹², הוא שם של כב' אותיות, כנגד 'בְּדָ וְבָרָךְ יִשְׂרָאֵל' ¹¹³.

¹⁰⁹ בראשית, לז' - ג'.

¹¹⁰ בראשית, כח' - כ'.

¹¹¹ בספרו הקדוש "צרור המור", (במדבר, ו' - כז').

להורות, שזאת הברכה, היא כלל כל התורה כולה, שיש בה כב' אותיות.

והוא, שם: אנקת"ם, פסת"ם, פספסי"ם, דיונסי"ם, בשכמל"ו¹¹⁴,

שיש בו כב' אותיות¹¹⁵, והוא שם של ברכת כהנים,

והוא טוב לשמירה, ולכל הדברים.

והאומרו דרך תפילה, כזה הסדר, יועיל לו מאוד,

ובפרט כשיאמרו ברכת כהנים, יאמר: אֶל נָא קָרַב תְּשׁוּעַת מְצַפִּיד, פְּחֻדָּה סָר
תּוֹצִיאִם מִמְּאָסָר, פְּדָה סוֹעִים פְּתַח סוּמִים יִשְׁעָה מְצַפִּים, דְּלָה יוֹקְשִׁים וְקַבֵּץ
נְפוּצִים סִמָּךְ יְהִי מִפְּלִתֵינוּ. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד."

ומרגניתא טבא, מצאתי בדברי מו"ז הגה"ק רבינו יעיש קריספין זיע"א¹¹⁶,
בביאור שמות הקודש היוצאים מברכת כהנים, היאך רמזם יעקב אע"ה לבנו יוסף
הצדיק ע"ה. וכדלהלן:

דהנה, ממאמר הכתוב¹¹⁷, "וַיִּשְׁרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בָּנָיו, כִּי בֶן זִקְנִים הוּא לוֹ,
וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתֹנֶת פָּסִים", יוצא השם אנקת"ם -

אות א', ממילת "וַיִּשְׁרָאֵל",

אות נ', ממילת "בָּנָיו",

אות ק', ממילת "זִקְנִים",

¹¹² של ברכת כהנים.

¹¹³ בראשית, מח' - כ'.

¹¹⁴ היינו:

"בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד".

¹¹⁵ היינו:

בשמות הקודש, אנקת"ם, פסת"ם, פספסי"ם, דיונסי"ם,

ישנם כב' אותיות.

¹¹⁶ בספרו הקדוש "פרח שושנה", (בפרשתו. בראשית, לז' - ג').

¹¹⁷ בראשית, לז' - ג'.

אות ת', ממילת "את",

אות מ', ממילת "מכל".

וכמו כן, ממאמר הכתוב ¹¹⁸, "וישׁראל אהב את יוסף מכל בָּנָיו, כִּי בֶן זָקֵנִים הוּא לוֹ, וְעָשָׂה לוֹ כְּתָנֶת פָּסִים", יוצא השם פסת"ם -

אותיות פ'-ס'-מ', ממילת "פסים",

אות ת', ממילת "כתנת".

וכמו כן, ממאמר הכתוב ¹¹⁹, "וישׁראל אהב את יוסף מכל בָּנָיו, כִּי בֶן זָקֵנִים הוּא לוֹ, וְעָשָׂה לוֹ כְּתָנֶת פָּסִים", יוצא השם פספסי"ם -

אותיות פ'-ס', ממילת "יוסף",

אות פ', ממילת "בָּנָיו", שכן אותיות אלו מתחלפים באותיות בומ"ף ¹²⁰,

אות ס', ממילת "ועשה", שכן אותיות אלו מתחלפים באותיות זסשר"ץ ¹²¹,

¹¹⁸ בראשית, לד' - ג'.

¹¹⁹ בראשית, לד' - ג'.

¹²⁰ כן כתב ה"זוהר הקדוש", (חלק ג' דף רכח' ע"א):

"אחה"ע, בגרון,

בומ"ף, בשפון,

גיכ"ק, בחיך,

דטלנ"ת, בלישנא,

זסשר"ץ, בשיני".

¹²¹ כן כתב ה"זוהר הקדוש", (חלק ג' דף רכח' ע"א):

"אחה"ע, בגרון,

בומ"ף, בשפון,

גיכ"ק, בחיך,

דטלנ"ת, בלישנא,

זסשר"ץ, בשיני".

אותיות ו'-ס', ממילת "זקנים".

וכמו כן, ממאמר הכתוב ¹²², "וישׁרָאֵל אָהֵב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו, כִּי בֶן זָקִנִים הוּא לוֹ, וְעָשָׂה לוֹ כְּתָנֶת פָּסִים", יוצא השם דיונסי"ם -

אות ד', ממילת "בן", שכן אותיות אלו מתחלפים באותיות דטלנ"ת ¹²³,

אותיות ו'-נ', ממילת "בניו",

אותיות נ'-י', ממילת "זקנים",

אות ס', ממילת "וישׁרָאֵל", שכן אותיות אלו מתחלפים באותיות זסשר"ץ ¹²⁴,

אות ס', ממילת "אהב", שכן אותיות אלו מתחלפים באותיות בומ"ף ¹²⁵.

¹²² בראשית, לז' - ג'.

¹²³ כן כתב ה"זוהר הקדוש", (חלק ג' דף רכח' ע"א):

"אחה"ע, בגרון,

בומ"ף, בשפון,

גיכ"ק, בחיר,

דטלנ"ת, בלישנא,

זסשר"ץ, בשיני".

¹²⁴ כן כתב ה"זוהר הקדוש", (חלק ג' דף רכח' ע"א):

"אחה"ע, בגרון,

בומ"ף, בשפון,

גיכ"ק, בחיר,

דטלנ"ת, בלישנא,

זסשר"ץ, בשיני".

¹²⁵ כן כתב ה"זוהר הקדוש", (חלק ג' דף רכח' ע"א):

"אחה"ע, בגרון,

בומ"ף, בשפון,

גיכ"ק, בחיר,

ח. על מאמר הכתוב בפרשתן¹²⁶, "וַיִּשָּׁב רְאוּבֵן אֶל הַבּוֹר, וַהֲנִי אֵין יוֹסֵף בְּבוֹר, וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו", כתב הגה"ק רבינו שלום קורח זיע"א - "השר שלום" מבעלזא¹²⁷:

"והנה, מה שהפשיטו מעליו את כְּתֹנֶת הפסים, לפי שידעו גודל כוח הקדושה שהמשיך יעקב לְכֹתֶנֶת זו, ושהיא תהיה שמירה עליו מכל הקמים.

אבל, מכל מקום, לא הועיל הדבר לגמרי,

כיוון, שבגמרא¹²⁸, תפסו את יעקב על זה, ששינה בנו מן הבנים, במה שהוסיף לְכֹתֶנֶת זו משקל ב' סלעים מילת,

כי יעקב, היה יכול גם בְּכֹתֶנֶת פשוטה, להכניס כוח השמירה,

ולא היה צריך להוסיף משקל ב' סלעים.

ולכך, לא עמדה לו שמירה זו לגמרי.

ומכל מקום, האחים ידעו, שכל זמן שְׂפֹתוֹנֶת זו עליו, לא יוכלו לשלוט עליו ולהרע לו,

ולכך, הפשיטו ממנו כְּתֹנֶת זו.

ובזה שחזר כְּתֹנֶת זו אל יעקב, נִתְוַסַּף ממילא קדושה גם ביעקב,

שהיה צריך עכשיו, להמשיך קדושה והתחזקות ליוסף הצדיק, במקום שהוא.

ואם לא היתה הַכְּתֹנֶת חוזרת אליו, אפשר, לא היה בכוחו של יעקב לעשות כן.

דטלנ"ת, בלישנא,

זסשר"ץ, בשיני".

¹²⁶ בראשית, לד' - כט'.

¹²⁷ בספרו הקדוש "מדבר קדש", (בפרשתן, ד"ה "עוד אפשר לומר").

¹²⁸ שבת, י' ע"ב.

מגילה, טז' ע"ב.

ולכך, נרמז מיד עניין הניסיון של יוסף, במה שאמר יעקב¹²⁹, 'חִיָּה רָעָה אֶכְלֶתְהוּ',

ופירש רש"י ז"ל: שנצנצה בו רוח הקודש, וראה עניין אשת פוטיפר עמו.

וברוב קדושתו, המשיך אליו התחזקות, במקום שהוא".

והנה, על מאמר הכתוב בפרשתן¹³⁰, "וַיְהִי יְהִיָּה אֶת יוֹסֵף, וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ, וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמְצַרִּי", כתב רבינו הרי"ח הטוב זיע"א¹³¹:

"נראה לי בסייעתא דשמיא -

דידוע, יעקב אע"ה, יש בשמו ז' הוי"ת¹³²,

כי מספר 'יעקב', עולה מספר ז' הוי"ת¹³³, שהם של ז' ספירות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות,

שהם שבעת ימי השבוע ...

אך יוסף הצדיק ע"ה, שמו מספר ששה הוי"ת¹³⁴,

שהם כנגד ששה ימי החול, וכנגד שבת - לא יש לו שם הוי"ה.

ועניין אשת פוטיפרע, היה בשבת,

ולכן, צריך לו שמירה בשבת יותר.

¹²⁹ בראשית, לז' - כ'.

¹³⁰ בראשית, לט' - ב'.

¹³¹ בספרו הקדוש "בן איש חי דרשות", על פרשתן.

¹³² היינו:

מילת "יעקב", עולה בגימטריא למניין 182,

וכמו כן, ז' פעמים שם הוי"ה, עולים בגימטריא למניין זה.

¹³³ וכדלעיל בהערה הקודמת.

¹³⁴ היינו:

מילת "יוסף", עולה בגימטריא למניין 156,

וכמו כן, ו' פעמים שם הוי"ה, עולים בגימטריא למניין זה.

על כן ¹³⁵, 'וַיְהִי ה' אֶת יוֹסֵף -

שחיבר עמו, עוד שם אחד משמות הוי"ה, כדי להשלים לו כנגד יום השביעי.

ואז ¹³⁶, 'וַיְהִי אִישׁ -

ראשי תיבות: אַת יוֹם שַׁבַּת, או: אַת יוֹם שְׁבִיעִי - 'מַצְלִיחַ' ¹³⁷.

ולכך ¹³⁸, 'וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמְצָרִי -

באין מורא ופחד, כי עתה נשלמו בו ז' הוי"ות, כנגד כל שבעת ימי השבוע".

עוד מצינו בעניין זה, לדברי הגה"ק רבינו רפאל אוחנה זיע"א ¹³⁹ ¹⁴⁰:

שהנה, מילת "מַצְלִיחַ", עולה בגימטריא למניין 178, ובתוספת ה' האותיות,

עולה למניין 183,

וכמו כן, המילים "יוֹסֵף - הוי"ה" עם הכולל, עולים למניין זה.

והוא כעין המתבאר בדברי רבינו הר"י הטוב זיע"א, אך בדרך אחרת:

¹³⁵ בראשית, לט' - ב'.

¹³⁶ בראשית, לט' - ב'.

¹³⁷ בראשית, לט' - ב'.

¹³⁸ בראשית, לט' - ב'.

¹³⁹ בספרו הקדוש "פרשת רא"ה", על פרשתו.

¹⁴⁰ יליד העיר "מקנס" שבמרקו, ושלוחא דרבנן של עיה"ק טבריה.

נודע בכינוי בפי אנשי טבריה: "רפאל המלאך".

נלב"ע ב-כז' באב תרס"ב, ומנו"כ במערת צדיקים סמוך ונראה לקברו של רבינו האר"י זיע"א.

חתנו הגדול היה הגה"ק רבינו רפאל משה חי אליקים זיע"א (המשמ"ח אליקים), שהיה בתחילה חבר בית הדין בעיה"ק טבריה, ולאחר שהיה שלוחא דרבנן במדינת מרוקו - כיהן פאר כחבר בית הדין במוגאדור וכאב"ד קזבלנקה.

נכדתו הרבנית לאה עבו ע"ה, היתה אשתו של הגה"ק רבי רפאל עבו זיע"א - נשיא מוסדות "אוצר התורה" במרוקו וחבר בית הדין הגדול.

והיינו, שלצורך "הצלחתו" של יוסף הצדיק ע"ה, היה עליו לקבל תוספת של שם הוי"ה ברוך הוא.

ולאור דבריהם של רבינו הרי"ח הטוב זיע"א, ושל הגה"ק רבינו שלום קורח זיע"א - "השר שלום" מבעלזא, נראה לבאר בסייעתא דשמיא:

שטעם הדבר, שזכה יוסף הצדיק ע"ה, לקבל שם הוי"ה נוסף על שמו, לצורך שמירתו בכל ימות השבוע,

היה, בעבור שחזרה הפתנת אצל יעקב אע"ה,

ובכוח קדושתו וקדושתה, זכה יעקב אע"ה להמשיך ולהאציל על ידה שם הוי"ה נוסף, וכפי שהיה טמון בשמו.

ט. במגילת אנטיוכוס¹⁴¹, נאמר:

"ויען אנטיוכוס, ויאמר לשריו ... הבה נעלה עליהם, ונבטל מהם את הברית אשר כורתה להם,

שבת, ראש חודש, ומילה".

ומבואר:

דגזירות היוונים על עם ישראל, היו ב'ג' דברים אלו.

ויעויין מה שכתב בזה אדונינו הרמב"ם זיע"א¹⁴²:

"בבית שני, כְּשֶׁמְלָכֵי יוֹן גָּזְרוּ גְזָרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל,

וּבִטְלוּ דָתָם, וְלֹא הִנִּיחוּ אוֹתָם לַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת,

וּפְשְׁטוּ יָדָם, בְּמִמוֹנָם, וּבְבְנוֹתֵיהֶם,

וּנְכַנְסוּ לְהִיכָל, וּפְרָצוּ בּו פְּרָצוֹת, וְטָמְאוּ הַטְּהָרוֹת.

וְצָר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד מִפְּנֵיהֶם, וּלְחָצוֹם לַחַץ גָּדוֹל, עַד שֶׁרָחַם עֲלֵיהֶם אֱלֹהֵי

אֲבוֹתֵינוּ, וְהוֹשִׁיעַם מִיָּדָם, וְהִצִּילָם,

¹⁴¹ ז' - יא'.

¹⁴² בפ"ג מהלכות חנוכה ה"א.

וּנְגַבְרוּ בְּגִי תַשְׁמוֹנָאֵי הַכְּהֻנִּים הַגְּדוֹלִים, וְהַרְגוּם, וְהוֹשִׁיעוּ יִשְׂרָאֵל מִיָּדָם, וְהַעֲמִידוּ
מִלְּךָ מִן הַכְּהֻנִּים,

וְחִזְרָה מַלְכוּת לְיִשְׂרָאֵל, יִתֵּר עַל מְאֵתִים שָׁנָה, עַד הַחֲרָבֹן הַשְּׁנִי".

והקשה בזה הגה"ק רבינו מסעוד חי רקח זיע"א ¹⁴³ :

מניין לו להרמב"ם, את עניין "וְלֹא הֵנִיחוּ אוֹתָם לְעֶסֶק בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת",

והלא, דבר זה לא הובא במגילת אנטיוכוס?

וביאר בזה :

שמקור דבריו, הוא מדברי רבותינו ז"ל במדרש ¹⁴⁴, על מאמר הכתוב ¹⁴⁵, "וְהֶאֱרַךְ

הַיְתֵה תְהוֹ וְבָהוּ, וְחִשְׁדָּה עַל פְּנֵי תְהוֹם, וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם" -

" וְחִשְׁדָּה' - זֶה גְלוֹת יָנוּ,

שְׁהַחֲשִׁיכָה עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּגִזְרוֹתֵיהֶן,

שְׁהֵיְתָה אוֹמְרֵת לָהֶם, כְּתָבוּ עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר ¹⁴⁶, שְׂאִין לָכֶם חֶלֶק בְּאֵלֵהי יִשְׂרָאֵל".

ומבואר, שבגזירותיהם, היתה גזירה אף על לימוד התורה הקדושה.

ואם כן :

היוונים, גזרו על עם ישראל ד' גזירות, שהם : שבת, ראש חודש, מילה, ותורה.

והנה, בביטולה של מצוות "קידוש החודש", מונחת עקירת התורה. וכדלהלן :

¹⁴³ בספרו "מעשה רוקח", על הרמב"ם.

¹⁴⁴ בראשית רבה, פרשה ב', ד'.

¹⁴⁵ בראשית, א' - ב'.

¹⁴⁶ בטעם הדבר, שרצו שיכתבו על "קרן השור", מצינו במפרשי המדרש, בתרי אנפי:

א. שור, מרמז על "חטא העגל",

וכביכול, רצו היוונים, להזכיר להם את מעשה העגל,

ב. בכדי שגם בהמותיהם, יכריזו, נגד מלכותו של הקדוש ברוך הוא, חלילה וחס.

א. בפרשת "בא" ¹⁴⁷, נאמר, "שְׁמֹר אֶת חֻדְשׁ הָאָבִיב", ודרשו בזה רבותינו ז"ל ¹⁴⁸, "שומרהו, שיבוא בחידושו".

ב. וביאור העניין:

דהנה, ימות החמה, הינם 365 ימים, ורביע היום, בשנה.

וימות הלבנה, הינם 354 ימים, ושמונה שעות, ו-תתעו' חלקים, בשנה.

ומחמת שישראל מונים ללבנה ¹⁴⁹, אם כן, בכל שנה נחסרים 11 ימים,

וכאשר נכפיל את 11 הימים הללו, ב-19 שנים, יתחסרו 209 ימים בכל 19 שנים.

ומשכך, בכל מחזור של 19 שנים, אנו נותנים 7 שנים מעוברות ¹⁵⁰,

שכן, כאשר נחלק את ה-209 ימים, ב-7 שנים מעוברות, נקבל 29.8 ימים, שהם, כ-30 ימים.

ג. ממילא אם כן:

כאשר מתבטלת מצוות "קידוש החודש", הרי, שגופי תורה רבים מתבטלים,

¹⁴⁷ שמות, טז' - א'.

¹⁴⁸ תלמוד ירושלמי:

פאה, פ"ה ה"א. שקלים, פ"א ה"ב.

¹⁴⁹ סוכה, כט' ע"א.

¹⁵⁰ שסדרם:

שנה פשוטה, שנה פשוטה, שנה מעוברת.

שנה פשוטה, שנה פשוטה, שנה מעוברת.

שנה פשוטה, שנה פשוטה, שנה מעוברת.

שנה פשוטה, שנה מעוברת.

שנה פשוטה, שנה פשוטה, שנה מעוברת.

שנה פשוטה, שנה פשוטה, שנה מעוברת.

שנה פשוטה, שנה מעוברת.

שכן, פסח לא יוצא בחודש אביב, וכמו כן, הדבר משליך על קיום שאר המועדים שלא בזמנם.

ד. עיין עוד, בדברי הש"ך זיע"א ¹⁵¹ :

"כל מה שבית דין שלמטה עושים, בית דין שלמעלה מסכימים עמהם,

דכתיב ¹⁵², 'אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם, אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֵדָם.

ואף בחידושי הגוף כן, וכמו שדרשו ז"ל ¹⁵³, ב- 'לֹאֵל גָּמַר עָלַי ¹⁵⁴ -

קטנה בת ג' שנים ויום א', שנבעלה, אין בתוליה חוזרים.

נמנו בית דין ועיבר השנה, בתוליה חוזרים, הוי 'לֹאֵל גָּמַר עָלַי'."

והנה, "תורה", נחשבת לברית בין הקדוש ברוך הוא ובין עם ישראל,

וכמאמר הכתוב ¹⁵⁵, "כֹּה אָמַר יְהוָה, אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה, חֻקּוֹת שָׁמַיִם

וְאָרֶץ לֹא שָׁמְתִי" ¹⁵⁶.

וכמו כן, "שבת", נחשבת לברית בין הקדוש ברוך הוא ובין עם ישראל,

וכמאמר הכתוב ¹⁵⁷, "וַיִּשְׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת, לְדַרְתָּם,

בְּרִית עוֹלָם".

וכמו כן, "מילה", נחשבת לברית בין הקדוש ברוך הוא ובין עם ישראל,

וכמאמר הכתוב ¹⁵⁸, "כֹּה אָמַר יְהוָה, אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה, חֻקּוֹת שָׁמַיִם

וְאָרֶץ לֹא שָׁמְתִי" ¹⁵⁹.

¹⁵¹ יו"ד, סימן קפט', סקו"ג.

¹⁵² ויקרא, כג' - ב'.

¹⁵³ תלמוד ירושלמי, נדרים, (פרק הנודר מן המבושל, הי"ג).

¹⁵⁴ תהילים, נז' - ג'.

¹⁵⁵ ירמיה, לג' - כה'.

¹⁵⁶ שבת, לג' ע"א.

¹⁵⁷ שמות, לא' - טז'.

ואם כן :

כל אותם המצוות, שגזרו היוונים על עם ישראל, נכללים בכלל "ברית",
תורה, שבת, ומילה, כמו שנתבאר. ואף "קידוש החודש", שגם הוא בכלל
"תורה" נכלל בהם.

ולאור המתבאר במאמר זה, אפשר :

שכאשר נתאזרו מתתיהו בן יוחנן כהן גדול ובניו הקדושים, להילחם במלכות יוון
הרשעה,

התלבש מתתיהו בבגדי הכהונה, אשר הינם בחינת "כְּתֻנֹת פָּסִים¹⁶⁰ - כְּתֻנֹת
אֹר",

שתפקידם לתקן את חטאו של אדם הראשון, שלבש לאחר החטא "כְּתֻנֹת עֹר"
^{161 162}.

ומה גם, שכל מלחמתם, היתה בעבור ענייני "ברית", ועיקר תקנת "פגם הברית"
נעשית באמצעות לימוד התורה הקדושה¹⁶³.

وهוא אשר לימדונו רבותינו ז"ל בתפילת "על הניסים", "כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יוון
הַרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחֵם תּוֹרָתְךָ, וּלְהַעְבִּירֵם מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ",
שכל עיקרם בא, להילחם בתיקון החטא של אדם הראשון.

ומרגניתא טבא, מצאתי בדבריו של הגה"ק רבינו נתן נטע שפירא זיע"א¹⁶⁴ :

שכתב, שהגימטריא של המילים "מלך יוון", עולים למניין 156,

¹⁵⁸ ירמיה, לג' - כה'.

¹⁵⁹ מסכת נדרים, פ"ג מי"א.

¹⁶⁰ בראשית, לד' - ג'.

¹⁶¹ בראשית, ג' - כא'.

¹⁶² וכמו שנתבאר לעיל באותיות ה'ו'.

¹⁶³ וכמו שנתבאר לעיל באות ד'.

¹⁶⁴ בספרו הקדוש "מגלה עמוקות", (פרשת "מקץ").

שהם כמניין מילת "יוסף".

והיינו:

שכל תכליתו של "מלך יון" וגזירותיו, היתה, לקעקע את עניינו של "יוסף"
הצדיק ע"ה,

אשר היה שלימות תיקונו של אדם הראשון¹⁶⁵, והיה דבוק וחבוק בתורתו
ובעניינו של יעקב אע"ה¹⁶⁶ - שזכה והשלים את תיקונו של אדם הראשון¹⁶⁷,
ובעיקר באמצעות לימוד התורה הקדושה¹⁶⁸.

ולאור המתבאר לעיל¹⁶⁹, נראה לבאר:

שטעם הדבר, שלא הצליח "מלך יון" במלחמתו כנגד "יוסף" הצדיק ע"ה,

היה, בעבור ש-פְּתַנְתַּת הפסים, חזרה אצל יעקב אע"ה¹⁷⁰,

ומשכך, כאשר התפלל יעקב אע"ה, והוסיף הבורא ית"ש ליוסף הצדיק ע"ה עוד
שם הוי"ה, שעל ידו נשמר בכל ימות השבוע¹⁷¹,

אם כן, כבר אין כוח אחיזה ל-"מלך יון", כנגד קדושתו של "יוסף" הצדיק ע"ה.

ברם, תנאי אחד לדבר זה:

והוא, התקדשות והיטהרות בבחינת תיקון חטאו של אדם הראשון¹⁷², על ידי
עמל התורה הקדושה¹⁷³.

¹⁶⁵ וכמו שנתבאר לעיל באות ד'.

¹⁶⁶ וכמו שנתבאר לעיל באות ד'.

¹⁶⁷ וכמו שנתבאר לעיל באות ב'.

¹⁶⁸ וכמו שנתבאר לעיל באות ג'.

¹⁶⁹ באות ח'.

¹⁷⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ח'.

¹⁷¹ וכמו שנתבאר לעיל באות ח'.

¹⁷² וכמו שנתבאר לעיל באותיות ב' ו-ד'.

¹⁷³ וכמו שנתבאר לעיל באות ג'.

וכאשר עשה זאת מתתיהו כהן גדול, ונתעטר בבגדו של יוסף הצדיק ע"ה ¹⁷⁴,
ובמידותיו,

הוא זכה, שימסרו אויביו בידו, כעניין פוטיפר ואשתו וכל מבקשי רעתו של יוסף
הצדיק ע"ה.

ל. זאת תורת העול"ה:

א. כב' האותיות היוצאות משמות הקודש של ברכת כהנים, הינם כהגד כב'
אותיות התורה הקדושה ¹⁷⁵.

ב. ממילא אם כן, כל העוסק בדברי התורה הקדושה, בקדושתה ובטהרתה,
זוכה להתברך משמות הקודש היוצאים מברכת כהנים, אשר עניינם רם ונעלה
עד למאוד ¹⁷⁶.

ג. ממילא אם כן, כל העוסק בדברי התורה הקדושה, בקדושתה ובטהרתה,
זוכה להתעטר בבגדי כהונה, מעין דוגמת יוסף הצדיק ע"ה ¹⁷⁷, שלמד את תורתו
של אביו - יעקב אבינו ע"ה ¹⁷⁸.

ד. ממילא אם כן, כל העוסק בדברי התורה הקדושה, בקדושתה ובטהרתה,
כמוהו ככהן גדול, המשרת לפני ולפנים, אשר אורו זורח ומאיר לכל העולם כולו.

ה. מעתה, בין תבין את מאמר רבותינו ז"ל במסכת סוטה ¹⁷⁹ ובמסכת הוריות
¹⁸⁰, על מאמר הכתוב בשבחה של תורתינו הקדושה ¹⁸¹, "יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים, וְכָל
חִפְצֵיךָ לֹא יִשְׁווּ בָּהּ":

¹⁷⁴ וכמו שנתבאר לעיל באותיות ה'ו'.

¹⁷⁵ וכמו שנתבאר לעיל באות ז'.

¹⁷⁶ וכמו שנתבאר לעיל באות ז'.

¹⁷⁷ וכמו שנתבאר לעיל באותיות ה'ו'.

¹⁷⁸ וכמו שנתבאר לעיל באות ד'.

¹⁷⁹ ד' ע"ב.

¹⁸⁰ יג' ע"א.

" יִקְרָה הַיָּא מִפְּנִינִים' - מִכֶּהֶן גְּדוּל, שְׁנִכְנַס לְפָנָי וּלְפָנִים".

שכן, על ידי לימוד התורה הקדושה, המתקנת את חטאו של אדם הראשון¹⁸²,

לובש האדם את בגדיו של הכהן הגדול, אשר הינם בחינת "כְּתֻנֹת פָּסִים¹⁸³ -
כְּתֻנֹת אֹר",

אשר תפקידם לתקן את חטאו של אדם הראשון, שלבש לאחר החטא "כְּתֻנֹת
עֹר"^{184 185}.

והרי קיימא לן¹⁸⁶, ש-"בכלל מאתים, מנה".

ובוודאי, שכאשר ינהג האדם בהנהגות אלו, הרי הוא מביא את העולם אל תיקונו
ואל תכליתו,

ויזכה לניסים ונפלאות בכל מעשיו וענייניו, וכעניין "נס חנוכה".

יתן ה' יתברך, ונזכה לזה. אמן.

¹⁸¹ משלי, ג' - טו'.

¹⁸² וכמו שנתבאר לעיל באות ג'.

¹⁸³ בראשית, לד' - ג'.

¹⁸⁴ בראשית, ג' - כא'.

¹⁸⁵ וכמו שנתבאר לעיל באותיות ה'-ו'.

¹⁸⁶ בבא קמא, עד' ע"א.

בבא בתרא, מא' ע"ב.

סנהדרין, לא' ע"א.

"וְצַתַּתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְזוּמַתִּי יָד וְשֵׁם"

- הגה"ק רבי רפאל משה אלבאז בן רבי שמואל זיע"א
- הגה"צ רבי דוד מסעוד עובדיה בן אסתר זיע"א
- הגה"צ רבי חיים וואלקין בן צביה זיע"א
- הגה"צ רבי משה איבגי בן אסתר זיע"א
- רבי אברהם איבגי בר רחמה זצ"ל
- רבי שלום איבגי בר רחמה זצ"ל
- צורי (צורישדי) גניש ז"ל בן יולנדה תחי'
- אפרים (אפי) ביתן בן קונפיטה ז"ל
- משה חיון בר קוקה ז"ל
- דב לוסטרניק בר אביבה ז"ל

~~~

- הצדקת מזל טוב אלבאז (לבית סודרי) בת רבקה ע"ה
- הצדקת מרים רמו עובדיה בת אסתר ע"ה
- הצדקת ברוריה מויאל בת חוה ע"ה
- זוהרה פרץ (לבית כהן) בת רחל ע"ה
- מזל טוב סיגלר (לבית עובדיה) בת זוהרה ע"ה
- רחל עמוס (לבית מלכה) בת אסתרלייה ע"ה
- נחמה נעמי דידי (לבית מלכה) בת אסתרלייה ע"ה
- אליס חוה עישה לוי (לבית סיבונג) בת גרסיה ע"ה
- חנה בת ליליאן ע"ה
- חנה אילוז בת פרחא ע"ה
- איילה בת נעמי ע"ה

לעילוי נשמתם הטהורה

של הקדושים אשר נרצחו על קידוש ה'

בחג "שמחת-תורה" תשפ"ד